

Séverine Lemaître

Sinop Müzesi koleksiyonlarındaki Ege ve Yakın Doğu amphoraları

Sinop Müzesi'nde 2002 ve 2006 yılları arasında yürütülen araştırmalar Klasik, Helenistik ve Roma dönemlerinden kalma 200'den fazla amphoranın belirlenmesi ve incelenmesine olanak sağladı. Bu amphoraların yarısı Karadeniz havzası dışı kaynaklıdır. Sunumumuz Akdeniz havzasından getirilen kaplar üzerine ayrılmıştır.

Sinop Müzesi'nin geniş koleksiyonu (yaklaşık 450 parça) her şeyden önce, Sinop açıklarında, balıkçılar tarafından bulunan parçalardan oluşur. Arkeolojik bağlamın olmayışı, farklı türler ve belirli kronolojik aşamalardaki amphoraların bulunuşu üzerine fikir yürütmemizi engeller. Bununla birlikte, kapların çoğunun özelliklerini korumuş olması amphoraların morfolojik özelliklerine ilişkin titiz bir çalışma yürütülmesine olanak sağlamaktadır ve tipolojiye ilişkin öğeler taşımaktadır.

Sinop dışından gelen kaplar arasında, İ.Ö. IV-V. yy. ürünlerinin, çoğunlukla Khios, Lesbos, Samos, Mendes, Klazomenai ve Miletos'da üretilmiş parçaların fazlalığını gözönünde bulundurmak gerekmektedir.

Buluntular Helenistik dönemle ilgili olarak, yükleri Rodos, Kos ve özellikle Thasos Adası şaraplarından oluşan gemilerin Sinop'a varmasalar bile, en azından kentin yakınlarından geçtiklerini gösterir. Knidos şaraplarının ve İtalyan şarapların Adriyatik kıyısından Lamboglia 2 amphoralarında veya Tiren kıyısından Dressel 1A kaplarında taşınmış olması daha az görülmektedir.

Bu araştırmalardan, Roma dönemine ilişkin elde edilen bilgi belirgin ölçüde azdır. Bununla birlikte, Doğu Akdeniz kıyıları veya Kilikya gibi yeni ithalat bölgeleri ortaya çıkmıştır.

Helenistik dönem ve Roma dönemi amphoralarının büyük çoğunluğu, Karadenizliler için şüphesiz egzotik özellikte olan şarapların getirilmesine tanıklık etse de, genelde karışık içeriklerin taşınması için kullanılan İ.Ö. IV-V. yy. kapları söz konusu olduğunda, yiyecek maddelerinin amphoralarda taşınıp taşınmadığı sorusu cevapsız kalmaktadır.